

Tematické okruhy závěrečných prací – oddělení lingvistiky

Název tematického okruhu: Specifika mluvy na Českobudějovicku, resp. v jihočeské oblasti

Garanti: Marie Janečková, Jiří Pergler

Typ práce: bakalářská i diplomová

Dlouhodobý cíl: Cílem je zachytit a interpretovat zvláštnosti současného mluveného jazyka v regionu zvláště s ohledem na místní demografickou situaci ze synchronního i diachronního hlediska.

Orientační náplň práce: Náplní práce je konfrontace a) tradovaných představ o povaze regionální mluvy a/nebo b) výsledků odpovídajících výzkumů v jiných oblastech českého teritoria. Východiskem je sběr dat (mluvených či psaných) na základě jednotně stanovených kritérií. Zdrojem dat může být dotazník či nahrávka (částečně přepsaná) s dostatečným počtem mluvčích, resp. respondentů. Obě metody sběru materiálu lze kombinovat.

Konkrétní nabízená témata: budou stanovena na základě domluvy

Název tematického okruhu: Analýza českých sociolektů

Garant: Markéta Maturová

Typ práce: bakalářská, diplomová

Dlouhodobý cíl: Cílem je zachytit, popsat a zhodnotit současný stav nespisovných útvarů češtiny, jež se užívají v ústní neoficiální či polooficiální komunikaci různých skupin obyvatelstva.

Orientační náplň práce: Sběr jazykového materiálu z konkrétního prostředí (zájmové, profesní, nelegální) se zaměřením na lexikální analýzu, např. začleňování cizí terminologie do mluvené češtiny, porovnání specifických přejímk a způsoby jejich adaptace do českého gramatického systému, charakteristika způsobu komunikace ve vybrané sociální skupině.

Konkrétní nabízená témata: budou stanovena na základě domluvy

Název tematického okruhu: Jazyková analýza vybraného staršího českého textu / analýza vybraného jazykového jevu z diachronního hlediska

Garant: Marie Janečková, Jiří Pergler

Typ práce: bakalářská i diplomová

Dlouhodobý cíl: Cílem je na základě konkrétního materiálu dotvořit vědění o dynamice češtiny v jejích starších vývojových fázích, resp. přispět k poznání konkrétního aspektu češtiny na pozadí konfrontace materiálu z více historických period.

Orientační náplň práce: Náplní je provést buď analýzu určité jazykové roviny, případně určitého jazykového jevu v edici, nebo tisku vybrané jazykové památky. Komplexní edici historického tisku je

možné připravit v DP navazující na BP, tj. text transkribovat a pomocí zevrubných (kvalitativních či kvantitativních) sond popsat povahu jazyka pramene z hlediska jednotlivých gramatických rovin. Náplní je rovněž studium konkrétního jazykového jevu na základě excerpce historického materiálu, nebo na pozadí historického materiálu již excerpovaného (Staročeská textová banka, DIAKORP, Lexikální databáze humanistické a barokní češtiny ap.).

Konkrétní nabízená témata: budou stanovena na základě domluvy

Název tematického okruhu: Vybrané jevy současné české syntaxe

Garant: Bohumila Junková, Petra Macurová, Jiří Pergler

Typ práce: bakalářská i diplomová

Dlouhodobý cíl: Cílem je poukázat na vývoj pojetí vybraného jevu v české syntaxi za posledních cca 50 let, porovnat různé odborné názhedy na sledovanou tematiku a zaujmout k nim svůj vlastní kritický postoj. V případě učitelského směru studia je možné porovnat akademické pojetí vybraného jevu s pojetím realizovaným ve školské syntaxi.

Orientační náplň práce: Náplní je komparace odborných přístupů k vybranému jevu ze současné české syntaxe a jejich kritické zhodnocení, včetně představení vlastního odborného názhedu na sledovaný jev. V případě učitelského směru studia je náplní komparace akademického pojetí vybraného jevu s pojetím realizovaným ve školské syntaxi a návrh vlastního výkladu i procvičování vybraného jevu pro výukovou praxi na SŠ.

Konkrétní nabízená témata: budou stanovena na základě domluvy

- Přísudek jmenný se sponou versus přísudek slovesný ve tvaru opisného pasiva (*České korunovační klenoty jsou vyzdobeny vzácnými drahokamy a perlami.*)
- Pojetí doplňku v současné české syntaxi
- Funkce kontextu při rozlišování přívlastku volného a těsného
- Syntaktické konstrukce s vedlejší větou vloženou versus syntaktické konstrukce se vsuvkou

Název tematického okruhu: Vybrané jevy současné české morfologie

Garant: Petra Macurová, Jiří Pergler

Typ práce: bakalářská i diplomová

Dlouhodobý cíl: Cílem je poukázat na vývoj pojetí vybraného jevu v české morfologii za posledních cca 50 let, porovnat různé odborné názhedy na sledovanou tematiku a zaujmout k nim svůj vlastní kritický postoj. V případě učitelského směru studia je možné porovnat akademické pojetí vybraného jevu s pojetím realizovaným ve školské morfologii.

Orientační náplň práce: Náplní je komparace odborných přístupů k vybranému jevu ze současné české morfologie a jejich kritické zhodnocení, včetně představení vlastního odborného názhedu na sledovaný

jev. V případě učitelského směru studia je náplní komparace akademického pojetí vybraného jevu s pojetím realizovaným ve školské morfologii a návrh vlastního výkladu i procvičování vybraného jevu pro výukovou praxi na SŠ.

Konkrétní nabízená témata: budou stanovena na základě domluvy

- Gramatická kategorie vidu v současné české morfologii
- Pojetí číslovek v současné české morfologii

Název tematického okruhu: Korpusový výzkum vybraného jazykového jevu v současné češtině

Typ práce: bakalářská, diplomová

Garant: Jiří Pergler, Petra Macurová

Dlouhodobý cíl: Cílem je přispět k popisu fungování jazykového systému současné češtiny prostřednictvím analýzy užívání konkrétních morfologických, syntaktických či lexikálních prostředků na základě korpusových dat.

Orientační náplň práce: Výzkum užívání vybraných morfologických, syntaktických nebo lexikálních prostředků v současné češtině. Výběr vhodného jazykového korpusu a metody sběru/vyhledání jazykového materiálu, následná analýza dat směřující k ověření stanovených hypotéz, deskripce fungování analyzovaných jevů a konfrontace s jejich dosavadním popisem v sekundární literatuře.

Konkrétní nabízená témata: budou stanovena na základě zájmu studenta/studentky a domluvy s vedoucím práce

Název tematického okruhu: Kontrastivní výzkum jazykových struktur v češtině a jiném jazyce

Typ práce: bakalářská, diplomová

Garant: Jiří Pergler, Petra Macurová

Dlouhodobý cíl: Cílem je přispět k poznání strukturních shod a rozdílů mezi češtinou a dalšími jazyky. Okruh je určen pro studenty, kteří kromě češtiny studují i další jazyk, případně ho doložitelně ovládají minimálně na úrovni C1. V případě volby jiného druhého jazyka, než je angličtina, španělština (Jiří Pergler), italština, francouzština (Petra Macurová), je podmínkou konzultování práce s lingvistou příslušného zaměření.

Orientační náplň práce: Analýza překladových protějšků stanoveného českého jazykového prostředku ve zvoleném cizím jazyce nebo českých protějšků daného cizojazyčného jazykového prostředku (s případným zohledněním směru překladu), komparace strukturních možností obou jazyků. Paralelní jazyková data mohou být čerpána např. z korpusů řady InterCorp.

Konkrétní nabízená témata: budou stanovena na základě zájmu studenta/studentky a domluvy s vedoucím práce

Název tematického okruhu: Stylisticko-pragmatická analýza vybraného textu

Garant: Bohumila Junková

Typ práce: diplomová

Dlouhodobý cíl: Poznání stylisticko-pragmatického charakteru konkrétních (psaných i mluvených) komunikátů v kontextu jejich intence a funkce. Cílem analýz je především přispět k popisu vývojového aspektu české stylistiky se zvláštním ohledem k povaze mluvčího.

Orientační náplň práce: Analýza zvoleného komunikátu s ohledem k podmínkám jeho vzniku a zamýšlenému účelu. Konfrontace výsledků a) se stávajícím pohledem odpovídající odborné literatury, b) s adekvátními komunikáty vzniklými v jiných situacích / za odlišným účelem.

Konkrétní nabízená témata: budou stanovena na základě domluvy

Název tematického okruhu: Uliční názvosloví / urbanonyma

Garant: Marie Janečková

Typ práce: bakalářská i diplomová

Dlouhodobý cíl: Cílem je zachytit a interpretovat jevy současného i minulého stavu urbanonym ze synchronního i diachronního hlediska. Cílem je přispět k poznání uličního názvosloví v konkrétní lokalitě. Lingvistické analýzy mají poskytnout materiál k navazujícím výzkumům.

Orientační náplň práce: Náplní je pomocí kvantitativně-kvalitativních postupů provést analýzu sebraného materiálu. Student/ka provede analýzu honorifikačních a nehonorifikačních pojmenování. Dále student/ka porovná svá zjištění s již dostupnými závěry odborných a kvalifikačních prací.

Konkrétní nabízená témata: budou stanovena na základě domluvy

Název tematického okruhu: Analýza vybraného jazykového jevu z oblasti jazykové komparistiky

Garant: Marie Janečková, Tomáš Hoskovec

Typ práce: bakalářská i diplomová

Dlouhodobý cíl: Cílem je zachytit a interpretovat jevy současného i minulého stavu jevu, resp. gramatické problematiky, která se vyskytuje ve více slovanských, resp. indoevropských jazycích, a to ze synchronního i diachronního hlediska. Lingvistické analýzy mají poskytnout materiál k navazujícím výzkumům.

Orientační náplň práce: Náplní práce je pomocí postupů jazykové komparistiky provést analýzu sebraného materiálu či konkrétního gramatického jevu napříč vybranými slovanskými, resp. indoevropskými jazyky. Dále student/ka porovná svá zjištění s již dostupnými závěry odborných a kvalifikačních prací.

Konkrétní nabízená témata: budou stanovena na základě domluvy

Název tematického okruhu: Popis českého slovotvorného systému

Garant: Marie Janečková

Typ práce: diplomová

Dlouhodobý cíl: Cílem je provést popis českého slovotvorného systému zejména s ohledem na jeho produktivitu. Zvláštní důraz je kladen na distribuci slovotvorných prostředků v rámci jednotlivých funkčních stylů.

Orientační náplň práce: Excerpce materiálu, jeho anotace a následné kvantitativní (statistické) vyhodnocení, včetně konfrontace s popsáním stavem ve starších vývojových fázích jazyka.

Konkrétní nabízená témata: budou stanovena na základě domluvy

Název tematického okruhu: Didaktické aspekty českého jazyka a literatury se zaměřením na střední školství

Garant: Markéta Maturová

Typ práce: bakalářská, diplomová

Dlouhodobý cíl: Cílem je zodpovědět praktické otázky didaktické transformace jazykových a literárních poznatků v úzké vazbě na vyučovací praxi. Práce zmapují specifika výuky češtiny na různých typech středních škol, schopnost efektivně využívat moderní metody výuky v souladu se současnými trendy pedagogiky. Klíčovým cílem je také příprava studentů na transformaci školství v souladu se Strategií 2030+.

Orientační náplň práce: Analýza jazykového/literárního jevu z pohledu didaktického. Zohlednění a aplikace výukových metod. Využití multimediálních aplikací ve výuce. Rozvíjení různorodých kompetencí včetně klíčových. Teoretické a praktické aspekty managementu třídy v hodinách českého jazyka a literatury.

Konkrétní nabízená témata: budou stanovena na základě domluvy